

Број/Број: 04/3-05-291/10

Сарајево/Sarajevo, 03. 11. 2010.

ИЗВЈЕШТАЈ СА ЈЕСЕЊЕГ ЗАСЈЕДАЊА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ **ОЕБС-а, ОДРЖАНИХ У ПАЛЕРМУ ОД 8. ДО 11. ОКТОБРА 2010.**

У Палерму је од 8. до 11. октобра 2010. одржано јесење засједање Парламентарне скупштине ОЕБС-а у чијем раду је учествовала Делегација ПСБиХ у којој су: Бранко Зрно, делегат у Дому народа и предједавајући Делегације; Шемсудин Мехмедовић, посланик у Представничком дому и члан Делегације; Драго Љубичић, делегат у Дому народа и члан Делегације; Јелена Рајаковић, секретар Делегације.

У оквиру јесењег засједања Парламентарне скупштине ОЕБС-а одржан је састанак Медитеранског форума о темама: „Привредна и инфраструктурна сарадња у медитеранском базену“ и „Културна сарадња и сарадња у заштити животне средине као израз медитеранске цивилизације“.

На Конференцији о борби против транснационалног организованог криминала и корупције разматране су сљедеће теме: „Десет година након Конвенције из Палерма“; „Борба против корупције“; „Трговина људима“.

На почетку Медитеранског форума учеснике су поздравили Франческо Кашо, предсједник Регионалне скупштине Сицилије, Ђанфранко Фини, предједавајући Представничког дома, Петрос Ефтимиу, предсједник Парламентарне скупштине ОЕБС-а, Алфредо Мантица, државни подсекретар МИП-а, Рафаеле Ломбардо, предсједник регије Сицилије те Рикардо Миљори, предсједник делегације Парламента Италије при Парламентарној скупштини ОЕБС-а.

Џери Графстејн, бивши потпредсједник Парламентарне скупштине ОЕБС-а, истакао је значај слободне трговине на Медитерану. Мјесто одржавања јесењег засједања означено је као права адреса за разматрање препрека слободној трговини, јер је Палермо водећи историјски трговачки центар у региону и потврда да слободна трговина може превазићи и трансформисати политику. Закључено је да је слободна трговина била и остала претеча слободног друштва и владавине права, као и да доприноси уклањању баријера између народа. Тврдња да је слободна трговина покретач економског раста може се доказати на примјеру Кине, која је је након што је отворила своје тржиште међународној трговини и инвестицијама постала својеврсна машина економског раста, преузимајући примат у удјелу на тржишту Европе и САД-а. Супротан примјер је Отоманско царство чији се крах повезује са њиховим

пренаглашеним протекционизмом. Услови на Медитерану су тренутно такви да дозвољавају експанзију уз услов постојања стварне и константне тежње ка реализовању заједничког циља, који је у овом случају слободна трговина са отвореним границама. Историја потврђује тезу да слободна трговина дјелује позитивно на економски раст, који за собом повлачи већи број радних мјеста и богатство који су директан пут до мира и просперитета држава и нација.

Постојање бројних економских организација које заговарају слободну трговину међу државама чланицама, као и предлог предсједника Француске Николе Саркозија о оснивању медитеранске економске и слободно трговинске уније дају нове подстицаје развоју идеје о слободној трговини. Слично Европском економском савјету, требало би да буде основан и Медитерански економски савјет који би јачао трговину и интеграције у области трговине и помагао у рјешавању економских конфликта. Нове међународне институције које би подстицале слободну трговину на Медитерану могле би бити помогнуте, ако не и основане од СТО-а, а нова банка која би финансирала заједничке пројекте с циљем олакшавања слободне трговине имала би подршку од Свјетске банке или ММФ-а. Слободно тржиште које би било формирано на овај начин омогућило би отварање нових радних мјеста, веће могућности за жене, а економска стимулација утицала би на политичку стабилизацију региона.

Остали учесници у дебати изнијели су мишљење да Медитеран треба да дјелује као веза између људи, истичући културу као област која пружа велике могућности за сарадњу. Култура дјелује као покретачка снага туризма, што је чини врло битним фактором у области сарадње, јер се може посматрати самостално, али и као фактор који умногоме утиче на економску сарадњу. Идеја о изградњи медитеранског универзитета, чији су заговорници били чланове италијанске и турске делегације, већ је на самом засједању добила велики број заговорника.

У области животне средине акценат је на конкретним стварима - постојање питке воде, соларних колектора и очување глечера. Заједнички закључак је да свака политика мора бити заснована на очувању животне средине.

У другом дијелу јесењег засједања одржана је Конференција о борби против транснационалног криминала и корупције у оквиру које су се, између осталих, учесницима обратили Карло Вичини, специјални представник ОЕБС-а за борбу против транснационалног криминала, Пјеро Грасо, италијански државни тужилац за борбу против мафије, Марио Морконе, директор италијанске Агенције за потраживање средстава добијених од организованог криминала, Роберто Марони, министар унутрашњих послова Италије, и Анђелино Алфано, италијански министар правде.

На сесији Конференције посвећене стању у области транснационалног криминала 10 година након усвајања Конвенције у Палерму разматран је утицај који је та конвенција, усвојена прије 10 година, имала на успјех борбе против транснационалног организованог криминала. У том контексту, учесници су имали прилику да чују излагања стручњака из ове области. Закључено је да токови транснационалног криминала данас обично почињу на једном, а завршавају се на другом континенту, па је једини одговор интервенција на глобалном нивоу.

Уз већ постојеће форме транснационалног криминала као што су трговина дрогом, људима, оружјем и праће новца, јављају се и нови облици попут трговине природним ресурсима, културном својином, пиратство, сајбер криминал. Уз нове играче и нове начине дјеловања транснационални криминал представља једну од највећих пријетњи међународној безбједности. Стога би ефективан одговор на такав облик транснационалног криминала морао бити глобалан, интегрисан и координиран и морао би укључити различите политике и активности те утицати на све карике у ланцу транснационалног криминала. Транснационални криминал дефинисан је као кривично дјело почињено у више од једне државе, кривично дјело чије је планирање, припрема или центар моћи у другој држави, које укључује организовану криминалну групу умијешану у криминалне активности у више од једне државе, као и свако криминално дјело које има суштинске посљедице у некој другој држави. Један од инструмената борбе против транснационалног криминала је Конвенција Уједињених нација против организованог криминала, која и поред глобалног утицаја није достигла универзалну ратификацију ни пуну примјену, а један од главних разлога за то је недостатак расположивих и прикупљених података.

Један од начина борбе против транснационалног криминала је и борба против мафије, која се у Италији спроводи и преко Агенције за потраживање средстава добијених криминалном активношћу. Постојање овакве агенције наглашава јако присуство државе, одузима основна економска средства од чланова мафија и слаби њихове офанзивне способности. Сва одузета добра преносе се на државу - новац и дионице се задржавају, компаније и некретнине се продају, док општине присвајају добра која су одузета на њиховој територији. Међутим, устројство мафије отежава посао властима, јер су везе између различитих група јаке попут веза терористичких група, само што разлог повезивања у овом случају нису религиозна увјерења, већ профит. Није страна појава утицаја оваквих групација на политичке процесе у мањој или већој мјери, директно или индиректно. Говорници су упозорили да је, будући да је организовани криминал глобална појава, једини начин његовог заустављања глобализација правосудних система држава погођених овом појавом. Закључено је да Конвенцију из Палерма треба да ратификује што више држава, али и да је све оне морају посвећено спроводити унутар својих граница.

Расправом о проблему трговине људима закључена је Конференција о борби против транснационалног криминала и корупције. Трговина људима окарактерисана је као један од озбиљнијих проблема данашњице, који се мора искоријенити свеобухватном кампањом, али и област у оквиру које је много тога учињено - дошло је до спречавања конкретних дјела трговине људима, жртве су спасене и заштићене а починиоци ових дјела су кривично гоњени и лишени слободе. У протеклој деценији запажен је прогрес у борби против трговине људима на различитим фронтовима, нарочито у области идентификације жртава. Напредак у вези са идентификацијом жртава је за похвалу, а велики дио напретка резултат је образовања и постојања свијести о проблему. Балкан је означен као простор у којем постоје бројни фактори који су директно везани и утичу на проблем трговине људима: сиромаштво, протекли ратови, корупција, насиље, обећања за бољи живот, атрактивне пословне понуде, бољи животни услови у

развијеним земљама, боље могућности за запослење. Запажени трендови у овој области су чешће идентификовање дјете и мушкараца као жртава трговине људима, регрутовање жртава путем Интернета и регрутовање људи са менталним недостацима. Током динамичне дебате учесници су размијенили искуства њихових земаља у борби против трговине људима и предложили мјере које би могле помоћи у рјешавању овог проблема, попут кажњавања не само починилаца већ и саучесника и корисника услуга жртава модерног ропства.

Јесење засједање ПСОЕБС-а закључено је сједницом Сталног комитета на којој су шефовима делегација своје извјештаје представили предсједник ПСОЕБС-а Петрос Ефтимииу, шеф трезора ПСОЕБС-а Роберто Батели и генерални секретар ПСОЕБС-а Спенсер Оливер. Присутни су информисани и о активностима Парламентарне скупштине ОЕБС-а: организовање изборних посматрачких мисија, ад хок комитета и специјалних представника.

На сједници Сталног комитета договорене су сљедеће активности Парламентарне скупштине:

- Зимско засједање 24. и 25. фебруар 2011. године, Беч-Аустрија
- Годишње засједање 06 - 10. јула 2011. године, Београд-Србија
- Јесење засједање 07 - 10. октобра 2011. године, Дубровник-Хрватска

Извјештај припремила:

секретар Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Јелена Рајаковић

Доставити:

- Колегијуму Представничког дома
- Колегијуму Дома народа
- Комисији за спољне послове Представничког дома
- Комисији за спољну и трговинску политику Дома народа
- Члановима Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Копија: Министарство иностраних послова БиХ

*Извјештај одобрио г. Бранко Зрно, предсједавајући Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у.